

Referat

Sted: Møterom Beiarn sykehjem
Tid: 14. oktober 2022 kl. 10:00-13:00

Deltagere:

Saltfjellet reinbeitedistrikt ved Per Ole Oskal, Jon-Anders Kuhmunen og Per Josef Blind
Beiarn kommune ved Anne-Maren Wasmuth, Thomas Sørensen og Torbjørn Grimstad

KONSULTASJONSMØTE MED SALTFJELLET REINBEITEDISTRIKT KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2021-2033

Bakgrunn

Det er kommet innspill til ønskede arealendringer i kommuneplanens arealdel (KPA) fra grunneiere, og det utarbeides nå en konsekvensutredning (KU) med risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) av de ulike innspillene. Beiarn kommune har mottatt et utkast til KU og ROS fra Norconsult, men utkastet mangler innspill fra reindriften. Saltfjellet reinbeitedistrikt hadde i epost 2. september uttrykt ønske om møte med befarings.

Innledning

Beiarn kommune (BK) startet med orientering/oppsummering av bakgrunnen for møtet og en kort oversikt over innspill.

Saltfjellet reinbeitedistrikt (SRBD) uttrykte at utkastet til KU ikke hensyntar reindriften. De påpekte manglende dialog og at konsekvensutredningen måtte innskjerpes kraftig i forhold til utkastet med tanke på konsekvenser for reindriften. Utkastet til KU må rettes opp i. Saltfjellet reinbeitedistrikt er allerede på bristepunktet i forhold til hvorvidt det kan drives reindrift i distriktet. Dette gjelder særlig i forhold til kalvingsland og vinterbeite som er minimumsfaktorer.

BK innrømmet at utkastet var et utkast med mangler i forhold til reindrift, og at dette møtet skal være korrigerende overfor innholdet i KU.

Øvre Tollådal

Øvre Tollådal ble tidlig tatt opp som et eksempel for å illustrere ringvirkningene av foreslått arealbruk for Saltfjellet reinbeitedistrikt. Det ligger allerede mange hytter i Øvre Tollådal. Problemet er ikke hyttene i seg selv, men de fungerer som en port rett inn i kalvingslandet. Veldig mange benytter seg av rettighetene i allemannsretten, men dessverre er det også mange som ikke utøver pliktene i allemannsretten. Man skal ferdes hensynfullt og varsomt.

Tollådalen og omkringliggende områder blir tidlig bart. Slike områder er særlig viktig for reindriften ettersom simlene i kalvingstiden er avhengig av beite for å kunne produsere melk. Ferdsel i slike områder kan i kalvingstiden fortrenge simlene ut til områder der det ikke er tilstrekkelig beite. Da overlever ikke kalvene. Mangel på kalvingsland er allerede en minimumsfaktor for reindriften. Derfor er det svært viktig å bevare slike områder, og hytter i randsonen bidrar i feil retning.

Reindriften er i dialog med Statsforvalteren for hvordan kalvingsland skal kunne bevares. De er også i dialog med Midtre Nordland nasjonalparkstyre for å komme frem til en besøksstrategi som i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til reindriften i kalvingstiden. Beiarn kommune bad om å bli varslet om hvor det kalves, slik at det kan kjøres informasjon ut til friluftslivet. Saltfjellet imøtekom dette. Likevel er reindriften tydelig på at en hytte til er en hytte for mye ettersom det allerede er for mye ferdsel i området.

Osbakkfjellet-Beiarfjellet

Dette ligger midt i området mellom Morhausen og Stabbursdalen og disse rabbene/høydene på nordsiden av Stabbursdalen er mye brukt, helt ned til nedenfor lysløypa. Dette området var levert innsigelse på ved forrige rullering av KPA, og er fremdeles viktig for reindriften.

Tarneslia

Saltfjellet reinbeitedistrikt har åpnet for at det kan være greit med et hyttefelt i Tarneslia hvis de som bygger hytte der gjøres oppmerksom på at området er reinbeite. BK spurte om hva som mentes med dette, om det var forbud mot gjerder og løse gjenstander/tau. Reindriften bekreftet at slikt måtte unngås, men også at det rein på beite kunne føre til konflikt i seg selv hvis det ikke var tilstrekkelig informert om dette. En del av de som bygger hytte har det som sitt andre hjem og forventer at dette er deres eiendom. Dermed vil hytter beslaglegge betydelig mer areal enn der hvor det bygges hytte, også området rundt og mellom hyttene.

Saltfjellet reinbeitedistrikt påpekte også at området fra Tverrvik og opp mot Siritind var et godt reinbeiteområde. Derfor vil også eventuell utfart fra dette hyttefeltet og opp mot dette området kunne føre til lignende problematikk som i Øvre Tollådal. Reindriften er en helårsnæring hvor rein på beite må hensyntas også utenfor kalvingstiden. I Saltfjellet reinbeitedistrikt sin åpning for at dette hyttefeltet kan være greit ligger dermed også en forventning om at dette feltet utløser mer aktivitet mot småbåthavnen som er planlagt nedenfor veien.

Evjen Granitt

Utvidelse av Evjen granitt er uønsket av Saltfjellet reinbeitedistrikt. Uttaket og den støyen som følger med aktiviteten presser reinen ut av utmarken og over på innmarken. Dette fører til konflikter med grunneierne. Saltfjellet reinbeitedistrikt ser lenger enn bare denne utvidelsen og ser for seg at neste utvidelse kan bli lengre inn, hvor reinen svømmer over fjorden. Derfor er en slik bit-for-bit-utbygging uønsket.

Beiarn kommune innrømmet at innspillet til utvidelse var stort i areal i forhold til den driften som har vært til nå. Saltfjellet reinbeitedistrikt gav uttrykk for at de kjente de som drev i dag, og at det ikke var noe stort problem så lenge de kunne snakke med folk. Problemet oppstår hvis utvidelsen blir så stor at aktiviteten kan avhendes. Da blir det et større firma å forholde seg til uten tilknytning til området. Det er ikke så lett å føre dialog hvis det blir utfallet.

Kliphaugan

Beiarn kommune uttrykte overraskelse over at området var foreslått tatt inn i KPA i utkastet til KU, ettersom Norconsult etter befaring hadde signalisert at dette var prima beiteland for rein. Saltfjellet reinbeitedistrikt bekreftet at dette var et mye brukt område hvor det går rein nesten hele året. Dette området på østsiden av elva, mellom Solbakk og Blåmoli, er også det eneste uberørte området nede i dalen. Det ligger også sånn til at det blir tidlig bart for snø. I sum er dette derfor er veldig viktig område for reindriften.

I forhold til det som er nevnt tidligere om ferdsel i Øvre Tollådal slår det samme inn her. Om området for hyttebygging skrenkes inn til eksempelvis 10 hytter vil det likevel måtte regnes med at dette utløser ferdsel inn i resten av området. Saltfjellet reinbeitedistrikt var derfor svært tydelig på at de går imot forslaget.

En spredt utbygging, uten vei, vann og avløp vil heller ikke gjøre det noe lettere for reindriften. Selv om inngrepene i seg selv blir mindre vil hele området beslaglegges. Det må regnes med en påvirkning av en hytte i en radius på ca 3,5 km. Derfor er det svært ønskelig å beholde området uten bebyggelse, slik det er i dag.

Morten Jonso Gabbro

Saltfjellet reinbeitedistrikt uttrykte bekymring for forslaget. Det er vanskelig å ta stilling til forslaget til tunnelldrift ettersom det ikke vises noen infrastruktur tilknyttet forekomsten. Det vil nødvendigvis være noe anleggsområde i nærheten for utskipning av gabbro fra feltet, men ingenting av dette er planlagt. Dermed ser man ikke hvilke ringvirkninger tiltaket vil ha for reindriften. Det er lite erfaringer til ren tunnelldrift, men i og med at tiltaket er så stort gjelder det å ikke være godtroende. Når tiden for detaljplanlegging kommer vil det være en stor aktør inne i bildet og det å kunne ha noe styring og påvirkning blir da vanskeligere, på samme måte som med Evjen Granitt.

Den største frykten er om likevel om uttaket utvikler seg til et dagbrudd. Ressursen er så stor at man må se for seg drift i uoverskuelig framtid. Et åpent brudd vil ødelegge området som reinbeiteland for all framtid.

Ramskjell

Saltfjellet reinbeitedistrikt viste til at området er sørlendt og blir tidlig bart. Det går også flytt- og trekkleier fra områdene rundt Stabbursdalen via Ramskjell og sørover mot Tollådalen og Kliphaugan. I likhet med Tollådalen og Kliphaugan er dette et viktig område for Saltfjellet reinbeitedistrikt som må sees i sammenheng med et større område som Harondalen-Gamdalen og Nordvatnet (Nordre Bjøllåvatn). All aktivitet i området er uønsket

og Saltfjellet reinbeitedistrikt ønsker derfor hverken hyttefelt eller tilrettelegging for turister i hele Ramskjell.

Utvidelse av Tverrvik havn – Stavkirka – Beiarfjellveien

Saltfjellet reinbeitedistrikt har ikke direkte merknader til disse innspillene, men i forhold til Beiarfjellveien ønsker de tett dialog i en senere fase i forhold til anleggsdrift og utforming av veitraséen. Det er viktig at anleggsdriften i seg selv ikke fortrenger rein på beite med forstyrrelser. Behovet for vei er åpenbart, men traséen må ikke utformes slik at hverken det etableres nye hindringer for trekk og flyttinger, samtidig som at kantene ikke bør gjengros eller beplantes slik at det blir attraktivt for rein å oppholde seg ved veien.

Avslutning

Saltfjellet reinbeitedistrikt ønsker ikke å være den som sier nei, slik at de blir pekt på hvis noe ikke blir noe av. Men de opplever hele tiden at deres næringsinteresse som reindriftnæring blir nedprioritert. Ikke bare i forhold til andre næringsinteresser, men også i forhold til friluftsinnteresser.

Beiarn kommune innrømmet at det er åpenbart at arealkonflikter vil oppstå så lenge de fine stedene som først blir bare om våren både egner seg til hyttebygging og reindrift. Hensikten med dette konsultasjonsmøtet var å få inn merknader fra reindriften som skal inn i konsekvensutredningen, som skal vise de faktiske konsekvensene forslagene har for reindriften. Videre saksbehandling vil bli via politikken før et forslag til ny plan sendes på høring.

Saltfjellet reinbeitedistrikt ønsket å bli kontaktet av Norconsult ved fortsatt jobb med konsekvensutredningen.

